

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

7/24/2023

X БЮ-3

Изх. №

София

Signed by: Ministry of Finance

ДО

АДМИНИСТРАЦИЯТА НА ПРЕЗИДЕНТА

АДМИНИСТРАЦИЯТА НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

АДМИНИСТРАЦИЯТА НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

ОМБУДСМАНА

СМЕТНАТА ПАЛАТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

МИНИСТЕРСТВОТО НА ОТБРАНАТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

МИНИСТЕРСТВОТО НА ПРАВОСЪДИЕТО

МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА
ПОЛИТИКА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

МИНИСТЕРСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

МИНИСТЕРСТВОТО НА ИКОНОМИКАТА И
ИНДУСТРИЯТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЕНЕРГЕТИКАТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ТУРИЗМА

МИНИСТЕРСТВОТО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРАНСПОРТА И
СЪОБЩЕНИЯТА

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЕЛЕКТРОННОТО УПРАВЛЕНИЕ

МИНИСТЕРСТВОТО НА МЛАДЕЖТА И СПОРТА

ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ „НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ“

**КОМИСИЯТА ЗА РАЗКРИВАНЕ НА ДОКУМЕНТИТЕ И ЗА
ОБЯВЯВАНЕ НА ПРИНАДЛЕЖНОСТ НА БЪЛГАРСКИ
ГРАЖДАНИ КЪМ ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ И
РАЗУЗНАВАТЕЛНИТЕ СЛУЖБИ НА БЪЛГАРСКАТА
НАРОДНА АРМИЯ**

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА ОТ ДИСКРИМИНАЦИЯ

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИНА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

**КОМИСИЯТА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА
КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО
ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО**

НАЦИОНАЛНАТА СЛУЖБА ЗА ОХРАНА

ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ „РАЗУЗНАВАНЕ“

НАЦИОНАЛНИЯ СТАТИСТИЧЕСКИ ИНСТИТУТ

КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА

СЪВЕТА ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

АГЕНЦИЯТА ЗА ЯДРЕНО РЕГУЛИРАНЕ

**ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ПО СИГУРНОСТТА НА
ИНФОРМАЦИЯТА**

**ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ „ДЪРЖАВЕН РЕЗЕРВ И
ВОЕННОВРЕМЕННИ ЗАПАСИ“**

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

**КОМИСИЯТА ЗА ПУБЛИЧЕН НАДЗОР НАД
РЕГИСТРИРАНИТЕ ОДИТОРИ**

ЦЕНТРАЛНАТА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

ДЪРЖАВЕН ФОНД „ЗЕМЕДЕЛИЕ“

**НАЦИОНАЛНОТО БЮРО ЗА КОНТРОЛ НА
СПЕЦИАЛНИТЕ РАЗУЗНАВАТЕЛНИ СРЕДСТВА**

ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ „ТЕХНИЧЕСКИ ОПЕРАЦИИ“

**ГЛАВНИЯ СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСТВОТО НА
ФИНАНСИТЕ**

Указания

за формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г. от първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет

А. Общи положения

Текущото наблюдение и отчитане на консолидираната фискална програма са уредени в глава девета от Закона за публичните финанси (ЗПФ). В нея се съдържат разпоредби, свързани със съставянето, представянето и публикуването на тримесечна информация за разходите по бюджетни програми и на подробен отчет за изпълнението на програмните бюджети към полугодieto и за годината, които са относими за първостепенните разпоредители с бюджет (ПРБ), които прилагат програмен формат на бюджет.

С настоящите указания на основание чл. 133, ал. 5 от ЗПФ се определят формата, съдържанието и сроковете за съставяне и представяне на подробен отчет към полугодieto и за годината за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г. Съгласно разпоредбата на чл. 133, ал. 3 от ЗПФ отчетите следва да се представят от съответните ПРБ в Министерството на финансите (МФ), в Народното събрание (НС) и в Сметната палата (СП).

Отчети за изпълнението на програмните бюджети към полугодieto на 2023 г. и за годината съставят ПРБ, които са определени да прилагат програмен формат на бюджет за 2023 г.

Предлага се на администрацията на Народното събрание да изготви отчет за изпълнението на бюджета на НС по функционални области и бюджетни програми (програмния формат на бюджет на НС) за съответния отчетен период на 2023 г., както и справка за извършените разходи по функционалните области, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ЗДБРБ за 2023 г.), които да представи в МФ.

До приемането на Закон за държавния бюджет на Република България за 2023 г. и постановлението за неговото изпълнение отчетната информация за разходите по бюджетни програми следва да съответства на извършените разходи съгласно Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., като разпределението им на ведомствени и администрирани разходи по съответните бюджетни програми следва да отговаря на реално извършените разходи за постигане на целите и характера на предоставяните продукти/услуги и дейности, заложи в проектобюджета в програмен формат.

След приемането на постановлението на Министерския съвет за изпълнението на държавния бюджет на Република България за 2023 г. отчетната информация за разходите по бюджетни програми следва да е съобразена с утвърдените с него показатели по области на политики/функционални области и бюджетни програми по бюджета на съответния ПРБ, както и с извършените през съответния отчетен период по реда на Закона за публичните финанси промени по бюджетите им.

Изискванията за формата и съдържанието на отчетите са посочени подробно в раздел „Б“ на настоящите указания.

Следва да се има предвид, че показателите и отчетните данни по отделните бюджетни програми в частта на ведомствените и администрираните разходи по бюджета на ПРБ следва да съответстват на тези от периодичните отчети (тримесечната информация за разходите по бюджетни програми), които ПРБ представят в Министерството на финансите съгласно чл. 133, ал. 2 от ЗПФ в съответствие с указанията на МФ – БЮ № 2/07.04.2023 г.

Тъй като в програмните бюджети се препоръчва включването на консолидираните разходи, които обхващат публичния ресурс за реализирането на целите в дадена област на политика/функционална област, то и в отчета за изпълнението на програмните бюджети следва да се включат показатели и отчетни данни по всяка отделна бюджетна програма **за ведомствените и администрираните разходи** по други бюджети и сметки за средства от ЕС, допринасящи за изпълнението на целите на програмата, доколкото е налична такава информация.

В отчета следва да се включи и информация за размера и вида на постъпилите приходи по бюджета на ПРБ.

Отчитането на ефективността, ефикасността и резултатите от провежданите политики от ПРБ предполага, освен финансова информация и бюджетни параметри, в програмните отчети да се съдържа и нефинансова информация за текущото състояние и тенденциите за развитие на провежданите политики в различните области под формата на дефинирани показатели за изпълнение, определени целеви стойности и отчетни данни за тяхното изпълнение. Специализираните държавни органи, които осъществяват дейности по определени в законодателството контролни, надзорни, регулаторни и др. функции, също представят финансова и нефинансова информация, в т.ч. информация за степента на постигане на целите и резултатите, заложен в програмните формати на бюджет по съответните функционални области.

В отчетите се представя информация както за показатели, измерващи изпълнението на заложените цели по съответните области на политика (показатели за ползи/ефекти), така и за показатели по бюджетни програми, измерващи ефективността, ефикасността и качеството на предоставяните публични услуги.

Органите, които осъществяват дейности по определени функционални области представят информация за изпълнение на заложените цели и показатели за ползи/ефекти и целеви стойности в съответната функционална област, когато в програмните си бюджети са дефинирали такива. Представя се и отчетна информация по показателите за изпълнение на бюджетните програми към съответната функционална област.

Отчетите за изпълнението на програмните бюджети следва да бъдат придружени от отделно кратко резюме за изпълнението на политиките/функционалните области и бюджетните програми, обемът на което да не надхвърля пет страници.

Съгласно Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор ръководителите на организациите от публичния сектор отговарят за осъществяване на финансовото управление и контрол във всички ръководени от тях структури, програми, дейности и процеси при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 13 от ЗПФ първостепенните разпоредители с бюджет упражняват контрол върху процесите по планирането, съставянето, изпълнението и отчитането на бюджетите на разпоредителите с бюджет от по-ниска степен. В тази връзка с настоящите указания следва да бъдат запознати и съответните второстепенни и от по-ниска степен разпоредители с бюджет и да се организира процесът по подготовка,

съставяне и обобщаване на информацията за отчетите. Изготвяната от разпоредителите с бюджет отчетна информация съдържа и данните за своите подведомствени разпоредители с бюджет.

Изискванията за сроковете за представяне и публикуване на отчетите са следните:

- Отчетите следва да **се представят в срок, както следва:**
 - **за полугодieto – до един месец от обнародването в Държавен вестник на постановлението за изпълнението на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.**
 - **за годината - до един месец след срока за съставяне и представяне на тримесечните отчети** за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация на бюджетните организации към 31.12.2023 г., определен с указания на МФ.
- В изпълнение на изискванията на чл. 133, ал. 4 от ЗПФ отчетите се **публикуват на интернет страниците** на съответните бюджетни организации, което следва да се осъществи в същия срок.

Първостепенните разпоредители с бюджет, които прилагат програмен формат на бюджет, представят отчета си и резюмето към него в Народното събрание и в Сметната палата.

В Министерството на финансите се представят:

1. Отчет за изпълнението на бюджета в програмен формат за съответния отчетен период (за полугодieto или за годината);

2. Резюме на отчета;

3. Писмо потвърждение/декларация от ПРБ, че отчетът за изпълнението на бюджета в програмен формат за съответния период е изпратен в електронен вид по електронната поща и е публикуван на съответната интернет страница, като се посочва местоположението на файловете (URL адрес);

4. Справка за разходите по области на политики/функционални области и бюджетни програми, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.;

5. Справка за степента на изпълнение на ключовите индикатори за изпълнение и техните целеви стойности за 2023 г., включени в АСБП за периода 2023-2025 г.

Препоръчва се при възможност документите да се представят в МФ чрез средата за електронен обмен на съобщения (СЕОС)!

Отчетът, резюмето, справката за разходите по области на политики/функционални области и бюджетни програми и справката за степента на изпълнение на ключовите индикатори в машинно четим формат се изпращат в Министерството на финансите на електронната поща на адрес: otcheti-2023@minfin.bg от упълномощените от ПРБ лица, данни за които са изпратени в МФ или от други лица, посочени в писмото потвърждение/декларация от ПРБ.

Б. Отчет за изпълнението на програмните бюджети към полугодieto и за годината

Отчетът за изпълнението на програмните бюджети следва да съдържа информация за степента на изпълнение на заложените цели (а не тяхното изброяване) на бюджетните организации и извършените разходи за тяхното реализиране и причините, довели до отклонения. В него се включва информация за областите на политики/функционалните

области и бюджетните програми по бюджета на ПРБ за 2023 г., както и отчетна информация за разходите по отделните бюджетни програми.

Отчетът се изготвя и представя от съответния ПРБ, включващ информация за постигнатите ползи/ефекти за обществото и постигнатите резултати по отделните области на политики/функционални области, както и за изпълнението на бюджетните програми, в т.ч. за предоставяните продукти/услуги, измерени чрез показателите за изпълнение. Отчетът следва да бъде изготвен съгласно представената примерна структура и да обхваща съответния отчетен период.

Предлага се на администрацията на Народното събрание да включи в отчета информация за изпълнението на разходите по бюджета на Народното събрание по функционални области.

Примерна структура

Отчет за изпълнението на програмния бюджет на (изписва се наименованието на бюджетната организация) за(за първото полугодие на 2023 г. или за 2023 година)
<p>1. Отчет на основните параметри на бюджета</p> <p>а) Описание на приходите и таблица, представяща отчет на приходите по бюджета (Приложение № 1)</p> <p><i>(В случай че ПРБ не администрира приходи по бюджета си и няма данни за съответния отчетен период, то не следва да включва в отчета си таблицата, а да посочи това обстоятелство.</i></p> <p><i>В случай че таблицата е попълнена, то в описанието акцент се поставя върху събраните приходи от основните видове – държавни такси, глоби, санкции и наказателни лихви, концесии, други съществени.)</i></p> <p>б) Описание на разходите (отчет на ведомствените и администрираните разходи по бюджета и по други бюджети и сметки за средства от ЕС), както и:</p> <ul style="list-style-type: none">- таблица, представяща отчет на разходите по бюджета на ПРБ по области на политики/функционални области и бюджетни програми (Приложения № 2а); <p><i>(Посочените в колона „Закон 2023 г.“ суми по съответните позиции от табличните макети следва да се равняват на сумите по съответните области на политики/функционални области и бюджетни програми, така както са утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г. Посочените в колона „Уточнен план“ суми следва да представят актуалните параметри на бюджета в резултат на отразените промени по него, извършени по реда на ЗПФ, към края на съответния отчетен период.</i></p> <p><i>Представените отчетни данни следва да са идентични със съответните отчетни данни от „Разшифровка на ведомствените и администрираните разходи по бюджетни програми за съответния отчетен период на 2023 г.“, представена в Министерството на финансите в сроковете за представяне на тримесечната информация за разходите по бюджетни програми.)</i></p> <ul style="list-style-type: none">- таблица, представяща отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на съответните области на политики/функционални области (Приложения № 2б);- таблица, представяща финансирането на консолидираните разходи (Приложение № 3).
2. Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета по реда на Закона за публичните финанси (Приложение № 4)
3. Преглед на настъпилите през отчетния период промени в организационната структура
<p>4. Преглед на изпълнението на политиката в областта на/Преглед на функционална област.....</p> <p>а) Описание на степента на изпълнение на заложените стратегически и оперативни цели, допринасящи за нейното постигане</p> <p>б) Описание на степента на достигане на очакваните ползи/ефекти за обществото и резултати, относими към съответната област на политика/функционална област</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Отчет на показателите за полза/ефект (Приложение № 5)➤ Кратко описание на показателите за полза/ефект➤ Други институции, допринесли за постигането на ползата/ефекта➤ Източници на информацията за данните по показателите за полза/ефект <p>в) Отговорност за изпълнение на целите в съответната област на политика/функционална област</p> <p>г) Преглед на настъпили промени на нормативната уредба през отчетния период</p> <p><i>(Прегледът се прави за всяка област на политика/функционална област, като се представят всички важни резултати и степента на изпълнение на заложените цели с измерими показатели. Предвид дългосрочния хоризонт на политиките, целите и показателите за полза/ефект се препоръчва представянето на междинните резултати към отчетния период, независимо, че достигането на крайните резултати е в процес на изпълнение.)</i></p>

5. Преглед на изпълнението на бюджетна програма
а) Описание на степента на изпълнение на заложените в програмата цели
б) Продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи), предоставяни по програмата – описание на постигнатите резултати и изпълнените дейности за тяхното предоставяне
в) Отчет за изпълнението на администрираните разходни параграфи, вкл. проектите по програмата
г) Отчет на показателите за изпълнение на бюджетните програми (количествени, качествени, времеви) (Приложение № 6)
➤ Кратко описание на показателите за изпълнение
➤ Източници на информацията за данните по показателите за изпълнение
д) Описание на факторите и причините, оказали въздействие върху непостигането на планираните/заявените целеви стойности
е) Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи (Приложение № 7)
ж) Отговорност за изпълнението на програмата (прегледът се прави за всяка бюджетна програма)

Макети на приложения към примерната структура на отчета

Приложение № 1 – Отчет на приходите по бюджета

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:			
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>			
Приходи и доходи от собственост			
Държавни такси			
Глоби, санкции и наказателни лихви			
Приходи от концесии			
Други			
<i>Помощи, дарения и други безвъзмездно получени суми</i>			

Забележка: Представени са само някои от основните видове приходи. В случай че се административат приходи, непосочени в таблицата, но важни за бюджета на бюджетната организация, то същите следва да се добавят и опишат.

Под таблицата следва да се представи описание по видове приходи за изпълнението им към съответния отчетен период за 2023 г., като се включва информация за административните звена и структури, които ги административат, нормативното основание (закон, тарифа, наредба или др.), както и на причините за значителни отклонения от планираните постъпления, ако са налице такива.

Приложение № 2а – Отчет на разходите по бюджета на ПРБ по области на политики/функционални области и бюджетни програми

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	Общо разходи по бюджета на ПРБ			
XXXX.XX.XX	Политика в областта на/Функционална област.....			
XXXX.XX.XX	Бюджетна програма			
XXXX.XX.XX	Бюджетна програма			
XXXX.XX.XX	Политика в областта на/Функционална област			
XXXX.XX.XX	Бюджетна програма			
XXXX.XX.XX	Бюджетна програма			
XXXX.XX.XX	Други програми			
XXXX.XX.XX	Бюджетна програма			

xxxx.xx.xx	Бюджетна програма			
xxxx.xx.xx	Програма „Администрация“			

* Класификационен код съгласно Решение № 850 на Министерския съвет от 2022 г.

Отчетната информация по настоящите указания за приходите и за разходите по бюджета на ПРБ по бюджетните програми следва да е равнена със съпоставимата такава от тримесечната информация за разходите по бюджетни програми за 2023 г. (съответно към 30.06.2023 г. и към 31.12.2023 г.), представяна съгласно БЮ № 2/07.04.2023 г.

Приложение № 26 – Отчет на консолидираните разходи по бюджетните програми в рамките на съответните области на политики/функционални области

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		на (изписва се наименованието на бюджетната организация) (в лева)	Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ
xxxx.xx.xx	Общо разходи	0	0	0	0	0	0	0	0	0
xxxx.xx.xx	Област на политика /Функционална област	0	0	0	0	0	0	0	0	0
xxxx.xx.xx	Бюджетна програма	0	0	0	0			0		
xxxx.xx.xx	Бюджетна програма	0	0	0	0			0		
xxxx.xx.xx	Област на политика /Функционална област	0	0	0	0	0	0	0	0	0
xxxx.xx.xx	Бюджетна програма.....	0	0	0	0			0		
xxxx.xx.xx	Бюджетна програма.....	0	0	0	0			0		
xxxx.xx.xx	0	0	0	0			0		
xxxx.xx.xx	Бюджетна програма "Администрация"	0	0	0	0			0		

В отчета на консолидираните разходи по бюджетните програми, освен ведомствените и администрираните разходи по бюджета на ПРБ (касово изпълнение), се препоръчва да се включват и ведомствените и администрираните разходи за съответните области на политики/функционални области и бюджетни програми, извършени/предоставени по сметки за средства от ЕС, сметки за други средства от ЕС, средства по други международни програми, както и по други бюджети.

Като разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС се отчитат разходите по програмите, финансирани със средства от фондове и програми, включително свързаното с тях национално съфинансиране по приложимата от бюджетните организации финансово-правна форма „Сметки за средства от Европейския съюз“.

Освен гореописаните разходи, като разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС се отчитат и разходите на други бюджетни организации, включени в КФП, които имат принос към съответната област на политика/функционална област/бюджетна програма, доколкото съответният ПРБ осъществява координация и/или контрол върху такива организации в качеството му на отговорен орган за провеждането на политиката на национално ниво.

Сумата на общо консолидираните разходи от Приложение № 26 следва да се равнява на общото финансиране и общо консолидираните разходи от Приложение № 3.

Общо консолидираните разходи по бюджета на ПРБ от Приложение № 26 следва да се равнява на финансирането – *Бюджет на ПРБ*, а общо консолидираните разходи по други

бюджети и сметки за средства от ЕС следва да се равнява на финансирането – „Други бюджети и сметки за средства от ЕС“, като е препоръчително представянето им по отделните позиции според характера и предназначението им.

Приложение № 3 – Финансиране на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо консолидирани разходи:			
Общо финансиране:			
Бюджет на ПРБ			
Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:			
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от ЕС (СЕС на НФ и на ДФЗ)			
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ			

Финансирането от други бюджети и сметки за средства от ЕС следва да бъде разшифровано на отделни редове на ниво оперативна програма, друга програма или инициатива.

Преглед на настъпилите през отчетния период промени по бюджета (само за отчета за годината)

За целите на проследяване на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета (финансови показатели - за приходи, разходи и трансфери и нефинансови показатели - за изпълнението) следва да се посочат актовете с нормативните основания, мотивите за извършените промени и бюджетните програми, които засягат, както и произтичащите от тях промени по показателите за ползи/ефекти/резултати (на ниво област на политика) и показатели за продукти/услуги/дейности (по бюджетните програми).

Информацията следва да съдържа посочените в приложението реквизити и изисквания:

Приложение № 4 – Преглед на настъпилите през отчетния период промени на показателите по бюджета

№ по ред	Наименование на акта	Нормативно основание	Мотиви	Наименование на бюджетните програми	Ефект върху бюджета (увеличение / намаление на разходите по програми)	Влияние върху показателите за изпълнение
	(ПМС/акт на министъра на финансите/акт на ПРБ)	(Чл. 109, 110, 112, 113 от ЗПФ),	(Дават се кратки аргументи за извършените промени)	(Бюджетни програми, които засяга актът; новосъздадени администрирани разходни параграфи - наименование и сума)	(Произтичащи от акта промени на показателите по бюджета, в лева (+/-))	(Произтичащо от акта въздействие върху целевите стойности на показателите за изпълнение, ако има такава)

Новосъздадените със съответния акт администрирани разходни параграфи също се посочват при попълването на Приложение № 4, както и в Приложение № 7 по съответната бюджетна програма, към която са създадени.

Отчитане изпълнението по области на политики/функционални области

Препоръчва се съдържанието на отчетите за изпълнението на програмните бюджети за отчетния период да **бъде фокусирано върху реално постигнатите резултати**, съпоставени с планираните, като се **акцентира само върху съществена за изпълнението информация**.

Отчитането на напредъка и/или степента на постигане на заложените цели/очакваните резултати за всяка област на политика/функционална област се осъществява чрез показателите за полза/ефект, измерващи успеха/резултата от прилагането на политиката, които се посочват в Приложение № 5. Обръщаме внимание, че **показателите за полза/ефект не следва да съвпадат и да се припокриват с показатели за изпълнение по бюджетните програми**.

В случай че такива показатели не са идентифицирани в процеса на разработването на програмния формат на бюджет или наличните не отразяват в достатъчна степен изпълнението на целите, ПРБ може да посочат показатели за полза/ефект, които да бъдат включени в отчета, като за целеви стойности за тези показатели могат да се приемат такива, които са посочени в друг стратегически документ, отнасят се към отчетния период и са свързани с постигане на стратегически цели, чиято отговорност е на съответния ПРБ. В тези случаи за всеки показател задължително се посочва връзката му със съответните стратегически документи.

Приложение № 5 – Отчет на показателите за полза/ефект

xxxx.xx.xx Област на политика <i>Показатели за полза/ефект</i>	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Показател (наименование)			
2. Показател (наименование)			
п. Показател (наименование)			

Забележка: Показателите за полза/ефект от Приложение № 5 не следва да съвпадат и припокриват показатели за изпълнение по бюджетните програми по Приложение № 6.

Доколкото показателите за полза/ефект, които се посочват в Приложение № 5 съвпадат с определени в АСБП за периода 2023-2025 г. ключови индикатори, то информацията за тях следва да се посочи и в справката по раздел „Г“ от настоящите указания за отчета на годишна база.

Когато отчетната стойност на даден показател за полза/ефект се отклонява от целевата му стойност, следва да се посочат причините за съответното неизпълнение или отклонение.

Отчитане изпълнението на бюджетните програми

При отчитане изпълнението на всяка отделна бюджетна програма ПРБ следва да представи и отчетна информация за постигнатата степен на изпълнение на заложените целеви стойности по идентифицираните и дефинирани показатели за изпълнение.

При отчитане на изпълнението по бюджетните програми преобладават показателите за продукти/услуги и за дейности, поради което формата на Приложение № 6 може да се попълва обобщено за програмата или по отделни продукти/услуги, когато принадлежността на показателите към съответните продукти/услуги е ясно посочена и не следва да се повтаря с вече представените и отчетени показатели за полза/ефект от дадена област на политика.

Препоръчва се показатели, за които в програмния формат на бюджет за 2023 г. няма определена мерна единица и/или целева стойност, по възможност за целите на отчета да се прецизират, като за тях се посочат отчетните стойности (в съответните им количествени/качествени/времеви мерни единици).

Приложение № 6 – Отчет на показателите за изпълнение по бюджетните програми

xxxx.xx.xx Бюджетна програма „.....“ Показатели за изпълнение	Мерна единица	Целева стойност	Отчет
1. Показател (наименование)			
2. Показател (наименование)			
п. Показател (наименование)			

Информацията за изпълнението на бюджетните програми следва да е концентрирана върху постигнатите резултати от предоставяните по програмата услуги. Препоръчва се ограничаване на подробното изброяване на извършвани през отчетния период дейности (напр. брой и времеви период участия в командировки, конференции и мероприятия, брой постъпили/обработени преписки и др.), когато това не е свързано с качеството на предоставяните продукти/услуги.

Препоръчва се представянето на отчета на бюджетните програми да съдържа **анализ на реалното изпълнение** за съответния отчетен период и на степента на съответствие спрямо заложените в бюджетните програми цели, както и да се избягва по възможност формално посочване на предоставяните продукти/услуги и изпълнявани дейности.

Първостепенните разпоредители с бюджет, които предоставят средства от бюджета си на финансови институции, на нефинансови предприятия и на юридически лица с нестопанска цел, следва да включат към всяка бюджетна програма отчетна финансова информация за всяко лице поотделно, както и за резултатите от предоставянето на тези средства, в т.ч. по показатели за изпълнение, ако са налични. В тази връзка ПРБ следва да създадат организация за получаване на отчетна информация от съответните юридически лица, които получават субсидии от тях, за включване в отчета за изпълнението на програмните бюджети за 2023 г.

Когато отчетната стойност на даден показател за изпълнение по бюджетна програма се отклонява от определената му целева стойност, е препоръчително да се посочат причините за съответното неизпълнение или отклонение.

Приложение № 7 – Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение по ведомствени и администрирани разходи

№	xxxx.xx.xx Бюджетна програма „.....“ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
	От тях за: *			
2.1	1.....			
2.2	2.....			
	Администрирани разходни показатели **			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета			

	1.....			
	2. (вкл. новосъздадени администрирани разходни параграфи в резултат на приет акт по чл. 74 от ЗДБРБ за 2022 г.)			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	1.....			
	2.....			
	Общо администрирани разходи (II+III):			
	Общо разходи по бюджета (I.I+II):			
	Общо разходи (I+II+III):			
	Численост на щатния персонал			
	Численост на извънщатния персонал			

* Разшифровка на ведомствените разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС по програмата според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

** Описание на администрираните разходни показатели по програмата, вкл. проектите, според целта, основанието/характера им и източника на финансиране

Справка за общите разходи по бюджетните програми*

№	Общо разходи на за 2023 г. (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи (1+2):			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	Персонал			
	Издръжка			
	Капиталови разходи			
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета			
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС			
	Общо администрирани разходи (II+III):			
	Общо разходи по бюджета (I.I+II):			
	Общо разходи (I+II+III):			
	Численост на щатния персонал			
	Численост на извънщатния персонал			

*Забележка: Попълва се само от ПРБ с повече от една бюджетна програма.

Когато през отчетния период за сметка на разчетените/планираните (най-често като администрирани) разходи по бюджетните програми, с непосредствен принос за постигане на очакваните ползи за обществото от провежданата политика/функционална област, са извършени промени по бюджета под формата на предоставени трансфери (отразяващи се в намаление на разходите по бюджета) и тяхното усвояване/разходване се осъществява чрез друг бюджет, то за целите на програмния бюджет те се отчитат като администрирани разходни

параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС (в приложения № 26 и 7). В уточнен план и по отчет сумите се посочват на ред „Други, в т.ч. предоставени трансфери за други бюджети за сметка на планирани разходи по бюджета на ПРБ“ в Приложение № 3 със съответното описание и се посочва, че същите са предоставени трансфери за сметка на утвърдени разходи.

В. Справка за разходите по области на политики/функционални области и бюджетни програми, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.

Първостепенните разпоредители с бюджет следва да изготвят и представят справка за съответния отчетен период (първото полугодие на 2023 г. или годишен отчет) по следния образец:

Справка за разходите по области на политики/функционални области и бюджетни програми, утвърдени със ЗДБРБ за 2023 г. към 2023 г. по бюджета на
(отчетен период) (изписва се наименованието на бюджетната организация)

№	Наименование на областта на политика/функционалната област/бюджетната програма	Разходи (в хил. лв.)		
		Закон	Уточнен план	Отчет
1.	Политика в областта на/Функционална област.....			
2.	Политика в областта на/Функционална област.....			
	Бюджетна програма			
п.	Бюджетна програма „Администрация“			
	ОБЩО:			

В колона „Закон“ се посочва сумата на утвърденото със ЗДБРБ за 2023 г. разпределение на разходите по бюджета на ПРБ по области на политики/функционални области и бюджетни програми. В колона „Уточнен план“ се посочва размерът на разходите с всички отразени промени към съответния отчетен период, извършени на основание на ЗПФ, а в колона „Отчет“ - реално извършените разходи през отчетния период.

При попълване на цифровата информация в приложението всички числа следва да бъдат посочени **в хил. лева до един знак след десетичната запетая** по аналог на първоначалните утвърдени разходи със ЗДБРБ за 2023 година.

Г. Справка за степента на изпълнение на ключовите индикатори за изпълнение и техните целеви стойности за 2023 г., включени в АСБП за периода 2023-2025 г.

Включването на отчетна информация за разходните политики посредством ключовите индикатори за измерване на степента на изпълнението им цели чрез индикаторите да се проследява постигнатият напредък по провежданите политики, което да създаде условия за по-ефективно и ефикасно управление на публичните разходи.

Въздействието на провежданите политики върху съответните целеви групи следва да бъде отчетено **само на годишна база**, като се проследява изпълнението на дефинираните ключови индикатори, включени в одобрената Актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г.

База за сравнение е определената в АСБП 2023-2025 г. целева стойност за 2023 г. за съответния индикатор. Когато изпълнението се отклонява значително от определената целева

стойност и очакваните резултати за съответния ключов индикатор, следва да се посочат причините за съответното неизпълнение/отклонение.

В справката се посочват настъпилите през отчетния период промени в политиките и/или на разходите за тяхното провеждане, които оказват въздействие върху ключовите индикатори и техните целеви стойности. Към съответния индикатор се посочват и отразени в Приложение № 4 относими промени на показателите по бюджета.

Справката се представя само от ПРБ, за чиито области на политики са дефинирани ключови индикатори.

Наименование на областта на политика	Мерна единица	Целева стойност за 2023 г.	Отчет за 2023 г.
Наименование на ключовите индикатори			
1.			
2.			
.....			
п.			

Настоящите указания и макетите към тях са публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите на адрес: <http://www.minfin.bg>, категории: Бюджет/Методология/ Програмно бюджетиране/ Методологически указания за програмно бюджетиране.

24.7.2023 г.

X АВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ
АСЕН ВАСИЛЕВ
Signed by: Assen Vaskov Vassilev